

గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ కె.సురేందర్

క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.309/2015

తీర్పు:

1. ఎస్సి & ఎస్సి (పిఓఎ) చట్టం క్రింద నేరాల విచారణ కొరకు ప్రత్యేక న్యాయమూర్తి -కమ్-VIవ అదనపు మెట్రోపాలిటన్ సెషన్స్ జడ్జి, సికింద్రాబాద్ కోర్టులో S.C.No.596/2013 లో జారీ చేసిన 30.03.2015 తేదీ నాటి తీర్పు లో ఐపిసి సెక్షన్ 304-బి క్రింద నేరానికి తన పై నేరారోపణను అప్పీలుదారు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

2. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే, ప్రాసిక్యూషన్ కేసు ఏమనగా మరణించిన వ్యక్తి అప్పీలుదారుడి భార్య. ఆమె 2010లో అప్పీలుదారున్ని వివాహం చేసుకుంది. పెళ్లి సమయంలో, ఒక ఎకరం భూమి, రూ.1.5 లక్షల నగదు, ఏడు తులాల బంగారం ఇచ్చారు. వివాహం తరువాత, మృతురాలు నిందితుడి సహవాసంలో చేరి కొంతకాలం సంతోషంగా జీవించింది. వారు ఇద్దరు ఆడపిల్లలకు జన్మనిచ్చారు. అప్పీలుదారు మరియు నిర్దోషులుగా తేలిన మరో ముగ్గురు నిందితులు అదనపు కట్నం కోసం మృతురాలిని వేధించడం ప్రారంభించారు. అప్పీలుదారు పేరిట ఒక ఎకరా భూమిని రిజిస్ట్రేషన్ చేయాలని వారు పట్టుబట్టారు. సిలిండర్ పేలుడు కారణంగా కాలిన గాయాలతో మృతురాలు మరణించినట్లు 03.02.2013 న A-2, P.W.1 కి తెలియజేసింది. పి.డబ్ల్యు.1 కేసు ఇంకా ఏమిటంటే, సంఘటనకు ముందు, మరణించిన వ్యక్తి నిరాశకు గురైన స్థితిలో ఉన్నది మరియు అదనపు కట్నం తీసుకురానందుకు మరియు ఆడపిల్లలకు జన్మనిచ్చినందుకు అప్పీలుదారు మరియు ఇతరులు తనను వేధించేవారని ఆమె, తెలియజేసింది.

3. పి.డబ్ల్యు.1 తన కుమార్తె హత్య చేయబడి ఉండవచ్చని అనుమానించి, తదనుగుణంగా అప్పీలుదారు మరియు ఇతరులు ఆమెపై కిరోసిన్ పోసి నిప్పుపెట్టారని ఫిర్యాదు చేశారు.

4. పి.డబ్ల్యు.1 దాఖలు చేసిన Ex.P1 ఫిర్యాదు ఆధారంగా, నేరాన్ని నమోదు చేసి పోలీసులు దర్యాప్తు చేశారు. పోలీసులు ఐపీసీ సెక్షన్ 304-బీ, ఐపీసీ సెక్షన్ 201 ల క్రింద చార్జిషీట్ దాఖలు చేశారు. మరణించిన వ్యక్తి తనకు తాను నిప్పు పెట్టుకున్నారని, అప్పీలుదారు, ఇతర కుటుంబ సభ్యులు దుప్పట్లు, బెట్ పీట్లతో కప్పి ఆమెను రక్షించారని దర్యాప్తులో తేలింది. అయితే, కాలిన గాయాల కారణంగా ఆమె మరణించింది.

5. వరకట్నం వేధింపులకు సంబంధించిన తప్పుడు ఆరోపణలు చేయబడినాయని అప్పీలుదారు తరపున హాజరైన న్యాయవాది సమర్పించారు. అప్పీలుదారుపై ఎటువంటి నిర్దిష్ట ఆరోపణలు లేనప్పుడు, నేరారోపణను కొనసాగించలేము. నిజానికి, పిల్లల బాగోగులు అప్పీలుదారు చూసుకోవాలి. మేజర్ సింగ్ మరియు మరొకరు వర్సెస్ పంజాబ్ రాష్ట్రం కేసులో గౌరవనీయమైన సుప్రీంకోర్టు జారీ చేసిన తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు. దానిలో అది ఈ క్రింది విధంగా తీర్మానించబడినది:

“10. ఐపిసి సెక్షన్ 304-బి కింద నేరారోపణను కొనసాగించడానికి, ఈ క్రింది ముఖ్యమైన అంశాలను ప్రభావితం చేయాలి:

(i) ఒక మహిళ మరణం కాలిన గాయాలు లేదా శారీరక గాయం వల్ల లేదా 'సాధారణ పరిస్థితిలో' కాకుండా జరగాలి;

((ii) అటువంటి మరణం ఆమె వివాహం అయిన ఏడు సంవత్సరాలలోపు జరిగి ఉండాలి;

(iii) ఆమె తన భర్త లేదా ఆమె భర్త తరపు బంధువులచే క్రూరత్వానికి లేదా వేధింపులకు గురై ఉండాలి;

((iv) అటువంటి క్రూరత్వం లేదా వేధింపు కట్నం కోసం లేదా దానికి సంబంధించి ఉండాలి; మరియు

(v) అటువంటి క్రూరత్వం లేదా వేధింపులు మహిళ మరణానికి ముందు వెంటనే జరిగి ఉండాలి.

14. వరకట్నం డిమాండ్ జరిగిందని, మరణించిన వ్యక్తి పట్ల అనుచితంగా ప్రవర్తించినట్లు నిరూపించడానికి ప్రాసిక్యూషన్ ఏ స్వతంత్ర సాక్షిని లేదా పంచాయతీదార్లను విచారించలేదు. సాధారణంగా, వివాహిత మహిళపై నేరాలు ఇంటి నాలుగు మూలల్లో జరుగుతాయి మరియు సాధారణంగా ఆమె భర్త లేదా భర్త బంధువులు మహిళపై క్రూరత్వం లేదా వేధింపులకు సంబంధించి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యములు అందుబాటులో ఉండవు. అయితే నిందితులు కట్నం డిమాండ్ గురించి పంచాయతీదార్లకు తెలియజేశారని, పంచాయతీని బడియాల గ్రామానికి తీసుకెళ్లారని పిడబ్బు 3 ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నప్పుడు,

కరంజిత్ కౌర్ పట్ల ఆమె భర్త లేదా బంధువులు దురుసుగా ప్రవర్తించారని లేదా క్రూరంగా ప్రవర్తించారని ఆరోపించడం పంచాయతీదార్ల పరీక్ష ద్వారా రుజువు అయి ఉండవచ్చు. వరకట్నానికి సంబంధించి మరణించిన వ్యక్తి వేధింపులకు లేదా క్రూరత్వానికి గురయ్యారనే వాస్తవం ప్రాసిక్యూషన్ ద్వారా నిరూపించబడలేదు.”

6. మరోవైపు, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పి.డబ్ల్యు.1 సాక్ష్యములో, ఆడపిల్లలకు జన్మనిచ్చినందుకు మరణించిన వ్యక్తి వేధింపులకు గురైనట్లు పేర్కొన్నట్లు సమర్పించారు. ఇంకా, అప్పీలుదారు మరియు ఇతర నిందితులు కూడా అప్పీలుదారుకు అనుకూలంగా ఒక ఎకరా భూమిని రిజిస్టర్ చేయాలని పట్టుబట్టారు. ఆమె మరణానికి ఒక నెల ముందు, మరణించిన వ్యక్తి వారితో సంభాషించిన ఫోన్ కాల్ లో నిరాశకు గురైనట్లు పి.డబ్ల్యు.1 వాఙ్మూలములో ప్రత్యేకంగా పేర్కొనబడింది. అప్పీలుదారు మరియు ఇతరులు అదనపు కట్నం కొరకు వేధిస్తున్నారని మృతురాలు తెలియజేశారు. ఈ కారణాల వల్ల, శిక్షను మార్చలేము.

7. మరణం కారణంగా, మరణించిన వారి కుటుంబ సభ్యులు ఈ మరణంతో ఆగ్రహానికి గురై, పరిస్థితిని అతిశయోక్తి చేసి, భర్త, అతని బంధువులను ఇరికించడం సహజం. మరణించిన వారితో సన్నిహితంగా ఉన్న సాక్షులు మరియు ఆసక్తిగల సాక్షుల సాక్ష్యాలను అంగీకరించడంలో కోర్టు జాగ్రత్తగా ఉండాలి. వరకట్న వేధింపులు లేదా భార్యపై అలాంటి క్రూరత్వం జరిగిన సందర్భాల్లో, అది ఇంటికి నాలుగు మూలల్లో ఉంటుంది మరియు సాధారణంగా, ఎటువంటి స్వతంత్ర సాక్ష్యము ఉండవచ్చు లేదా ఉండకపోవచ్చు. అయితే, ఒక కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, స్వతంత్ర సాక్షుల నుండి ధృవీకరణ అవసరాన్ని కోర్టు పరిశీలించవచ్చు.

8. ప్రారంభంలో ఫిర్యాదు నమోదు చేయబడింది, ఆపై ఏసీపీ Ex.P17 దాఖలు చేశారు, ఇది సాక్షులను పరిశీలించి, మేజిస్ట్రేట్ ముందు వారి వాంగ్మూలాలను నమోదు చేయుటకు మేజిస్ట్రేట్కు అవసరం. Ex.P17 లో, దర్యాప్తు అధికారి దానిని ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నారు:

“ గమనించినప్పుడు, ఫిర్యాదుదారు యొక్క ఉద్దేశ్యం, అతను మొదటి సారి తన అల్లుడు మరియు అతని కుటుంబ సభ్యులపై ఫిర్యాదు చేసినప్పుడు అతని ఎఫ్. ఐ. ఆర్. విషయాలతో పూర్తిగా భిన్నంగా ఉంది .ఇప్పుడు అతను తన రెండవ సందర్భంలో తన అల్లుడు మరియు అతని కుటుంబ సభ్యులపై ఎటువంటి చర్య తీసుకోకూడదని అభ్యర్థనతో మరొక పిటిషన్ను దాఖలు చేస్తున్నాడు.”

ఈ అభ్యర్థన ఆధారంగా, Cr.P.C లోని సెక్షన్ 164 కింద ప్రకటనలు నమోదు చేయబడ్డాయి.

9. తల్లిదండ్రులు మొదట అప్పీలుదారు, ఇతరులపై ఫిర్యాదు చేశారు, ఆ తర్వాత తమ ఫిర్యాదును ఉపసంహరణ చేయాలనుకున్నారు. వాస్తవానికి, సెక్షన్ 164 Cr.P.C వివరణ సమయంలో, పి. డబ్ల్యూ.1 యొక్క క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ ప్రకారం, మరణించిన వ్యక్తి తొందరపడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నారని పేర్కొన్నాడు. ఇంకా, పి. డబ్ల్యూ. 1 క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ సమయంలో ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొన్నట్లు అంగీకరించారు:

“ నా కుమార్తె అరుణ ఇచ్చిన సమాచారం తప్ప, అరుణను నిందితుడు వేధించాడని చూపించడానికి నా దగ్గర ఇతర డాక్యుమెంటరీ రుజువులు లేదా ఇతర ఆధారాలు ఏవి లేవు. అదనపు కట్నం కోసం నిందితుడు అరుణను వేధించేవాడని ఆమె మరణించే వరకు మేము పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయకపోవడం నిజం.”

ఒక ఎకరం భూమిని విక్రయించి డబ్బు తేవాలని మృతురాలిని నిందితుడు ఎప్పుడూ బలవంతం చేయలేదని పి.డబ్ల్యూ. 1 అంగీకరించింది.

10. మరణించిన వ్యక్తికి వేధింపులకు సంబంధించిన సమాచారానికి ఏకైక వనరు మరణించిన వ్యక్తి పి. డబ్ల్యూ. 1 కు అందించిన సమాచారం. అది వినబడే సాక్ష్యము. మరణించిన వ్యక్తి తనకు ఎప్పుడు సమాచారం ఇచ్చిందో పి.డబ్ల్యూ.1 పేర్కొనలేదు. సాక్ష్యము చట్టము సెక్షన్ 32 (1) పరిధిలోకి వచ్చే మరణించిన వ్యక్తి ఎటువంటి వివరణ చేయలేదు. ఏ సమయంలోనైనా, పి.డబ్ల్యూ.1 మరియు మరణించిన వారి ఇతర కుటుంబ సభ్యులతో నిందితుడు ఎటువంటి ప్రత్యక్ష ఘర్షణ లేదా సమావేశం లేదా ఏ ప్రయత్నము చేయలేదు. దర్యాప్తు అధికారి ప్రకారం, పి. డబ్ల్యూ. 1 ఫిర్యాదు చేసింది, కేసును విచారించాలని కోరుకోలేదు మరియు ఫిర్యాదును ఉపసంహరించుకోవాలనుకుంది. పైన పేర్కొన్న నేపథ్యం మరియు పరిస్థితులు ఎంతైనా సందేహాలను సృష్టిస్తాయి. దుఃఖం, కోపం ప్రభావంతో తండ్రి కంప్లైంట్ దాఖలు చేసి ఉండవచ్చని తోసిపుచ్చలేము. కొంత సమయం తరువాత, పి. డబ్ల్యూ. 1 ఫిర్యాదును కొనసాగించడం తగిన విధము కాదని భావించారు. అయితే, దర్యాప్తు అధికారి చేసిన అభ్యర్థన ప్రకారం, సాక్షులు మేజిస్ట్రేట్ ముందు వాంగ్మూలాలు చెప్పమని బలవంతం చేయబడ్డారని తెలుస్తోంది. అప్పీలుదారు లేదా అతని తరపున మరెవరైనా ఏ సమయంలోనైనా ఫిర్యాదును ఉపసంహరించుకోవాలని పి. డబ్ల్యూ. 1 ని పట్టుబట్టడం, బలవంతం చేయడం లేదా మభ్యపెట్టడం అనేది దర్యాప్తు అధికారి కేసు కాదు. ఈ పరిస్థితులలో, ప్రాసిక్యూషన్ సరైనది అనే విషయంలో ఇది ఎంతైనా సందేహాన్ని సృష్టిస్తుంది.

11. రెండు అభిప్రాయాలు ఉన్నప్పటికీ, ఫిర్యాదు చేయడానికి ఏకైక ఆధారం మరణించిన వ్యక్తి అందించిన సమాచారం మరియు ఏ సమయంలోనైనా, అదనపు కట్నం కోసం అప్పీలుదారు నేరుగా ఎటువంటి డిమాండ్ చేయనందున, సందేహం యొక్క ప్రయోజనం అప్పీలుదారుకు విస్తరించబడింది.

12. ఫలితంగా, SC No.596/2013 లో 30.03.2015 నాటి ట్రయల్ కోర్టు తీర్పు దీని ద్వారా కొట్టివేయబడినది. అప్పీలుదారుడు జామీనుపై ఉన్నందున, అతని జామీను బాండ్లు రద్దు చేయబడినాయి.

13. తదనుగుణంగా, క్రిమినల్ అప్పీల్ అనుమతించబడినది. పర్యవసానంగా, ఇతరత్రా దరఖాస్తులు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే, అవి ముగిసివేయబడినాయి.

కె. సురేందర్, న్యాయమూర్తి